

HYVIL

HE/66/2026 vp, Sotevaliokunta 19.5.2026

**Hallituksen esitys eduskunnalle
ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun
sisältyvien kuljetusten järjestämis- ja
rahoitusvastuun uudistamista ja sosiaali- ja
terveydenhuollon asiakasmaksumuutoksia
koskevaksi lainsäädännöksi**

Ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun kuuluvien kuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun uudistaminen

- Hyvil näkee kannatettavana, että ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun sisältyvien kuljetusten rahoitusvastuu siirretään kokonaisuudessaan hyvinvointialueille. Hyvil pitää esityksessä hyvänä myös sitä, että esityksen myötä laajennettaisiin käyttämättä ja peruuttamatta jätetyistä sosiaali- ja terveystalouksista perittävän maksun soveltamisalaa.
- Hyvil esittää huolensa siitä, ettei lausuntopalautteesta huolimatta uudistuksessa esitetä asiakasmaksukattoa korotettavaksi. Uudistuksen myötä lisääntyvät riskit sille, etteivät hyvinvointialueet käytännössä pysty kerryttämään arvioitua maksukertymään maksukaton täyttymisen vuoksi. Riskit lisääntyvät myös hyvinvointialueiden luottotappioiden määrän kasvulle, kun asiakasmaksut kasaantuvat samoille henkilöille, joilla on jo muutenkin paljon palveluiden käyttöä ja maksuvaikeuksia. Tärkeää olisikin tarkastella asiakasmaksujen kokonaisuus ja korottaa maksukaton määrää koko hoito- ja palveluketjun näkökulmasta.
- Hyvil pitää kannatettavana sitä, että indeksitarkistettut euromäärät julkaistaan syksystä 2027 alkaen jo syyskuun loppuun mennessä. Tämä helpottaa indeksitarkistusten toimeenpanoa hyvinvointialueilla.

Voimaantulo portaittain on perusteltua

- Hyvil pitää kannatettavana sitä, että ehdotetut lait on esitetty tulemaan voimaan portaittain. Uudistuksesta seuraa muutoksia niin järjestämisvastuussa olevien tahojen välisiin yhteistoimintasopimuksiin kuin oleellisia muutoksia ostopalvelusopimuksiin palveluita järjestävien ja tuottavien toimijoiden välillä. Tilanne johtaa palveluiden uudelleen kilpailutuksiin ensihoitopalveluiden ja ambulanssikuljetusten järjestämiseksi. Etenkin tästä näkökulmasta uudistuksen tavanomaista pidempi toimeenpano-aika on tarpeellinen.
- Terveystieteidenhuoltolain muutokset tulisivat voimaan kesällä 2026, mutta ne vaikuttaisivat hyvinvointialueiden järjestämisvastuun laajuuteen vasta 1.1.2028.
- Sairausvakuutuslain muuttamista koskeva laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2027 ja sitä sovellettaisiin 1.1.2028 alkaen. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamista koskeva laki on tarkoitettu pääosin tulemaan voimaan kesällä 2026. Ensihoitopalvelusta ja ensihoitopalveluun sisältyvästä kuljetuksesta perittäviä maksuja voidaan periä 1.1.2028 lukien.

Uudistuksen vaikutukset ja niiden seuranta

- Useiden eri uudistusten yhteisvaikutuksia tulee arvioida nykyistä kattavammin ja systemaattisesti myös uudistuksen jälkeen. Erityisesti seurantaa vaativia sisältöjä uudistuksessa ovat useiden asiakasmaksukorotusten yhteisvaikutukset niin palvelujen käyttäjien kuin hyvinvointialueiden näkökulmasta.
- Hyvil näkee välttämättömänä, että uudistuksen jälkeen arvioidaan, pystyvätkö hyvinvointialueet käytännössä kerryttämään valtionrahoituksen leikkausta korvaavaa asiakasmaksutuloa vaikutusarvioissa kuvatulla tavalla. Myös maksukaton täyttymisen ja hyvinvointialueiden luottotappioiden määrän kehitystä asiakasmaksujen kokonaisuudessa tulee systemaattisesti seurata.
- Asiakasmaksujen muutoksia on tulossa ainakin kolmen eri HE:n yhteydessä. Tämän lausuttavana olevan HE:n lisäksi muutoksia on tulossa sosiaalipalvelujen uudistamisen sekä kehysriihipäätösten toimeenpanon yhteydessä. Hyvil on huolissaan siitä, miten useiden erillisten lainsäädäntöhankkeiden yhtäaikainen toimeenpano saadaan toteutettua.

Kiitos

Terhi.Virtanen@hyvil.fi
043 8267361

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI ÖV
ÄL **HYVIL** FÄ
RDS OMR
ÅDESBOL
AGET

www.hyvil.fi